

het verminkte lijk van deze schoonheid, van de verpletterende vereniging van staal, vlees, bloed en glamour zoals die voordien enkel een plaats leek te vinden in de fantasiewereld van J.G. Ballard en David Cronenberg. De ontmoeting van de digitale techniek die het ongeluk minutieus simuleerde mag dan boekdelen spreken over onze collectieve zucht naar het laatste beeld, toch brengt ook zij weinig soelaas. De toevallig aanwezige tv-kijker met de camcorder in aanslag had onze enige redding betekend: van hem hadden de tv-zenders en de dagbladen het ultieme beeld ongetwijfeld meteen en zonder valse schaamte gekocht en het vervolgens de wereld ingestuurd. Nu moeten we weer stiekem het internet afschuimen op zoek naar de foto's van het wrak met inzittenden (via alt.sex vindt u verschillende porno-websites die u beelden van inferieure kwaliteit aanprijzen), alsof reality tv nooit heeft bestaan.

De Mechelse rechter Koenraad Arousseau wordt op 30 september 1997 door het Antwerpse Hof van Beroep veroordeeld wegens aanzetten tot ontucht – omdat hij zijn vrouw Magda Wolters naar een sm-club voerde waar zij gedurende enige tijd tegen betaling haar slaafse diensten aanbood – en wegens het toebrengen van slagen en verwondingen – omwille van een zes uur durende sm-séance eigenhandig op video vastgelegd maar door de rechters ondraaglijk bevonden. Hun sm-video-dagboeken hebben de Arousseaus, luidens een openhartig interview in Humo, bedoeld als 'souvenirs, intieme souvenirs' voor louter privé-gebruik: 'De eerste film die we gemaakt hebben, heeft Magda een maand lang elke avond bekeken. Als ik ging slapen, zei zij: "Zet die film nog maar eens op." In de handen van het gerecht worden de homemovies bezwarend materiaal dat hen tot 'bekenentissen' heeft gedwongen. Twee maanden na het losbarsten van de affaire Dutroux spookt in het hoofd van een overijverige Gentse onderzoeksrechter een vertrouwd amalgaam van 'seks, videotapes, hooggeplaatsten en slachtoffers', zodat er besloten wordt af te zien van een doofpot-operatie en de zaak 'tot op het bot' te onderzoeken. Koenraad krijgt intussen reeds één jaar voorwaardelijke gevangenisstraf en wordt voor vijf jaar uit zijn burgerrechten ontzet. (Wij schrijven eind oktober. In principe kan deze uitspraak dan nog verbroken worden door het Hof van Cassatie.) In deze zaak zit men dan ook wel heel vlug op het bot. Het heeft allemaal relatief weinig om het lijf. Acht jaar tevoren. Het echtpaar Arousseau-Wolters is midden in de veertig. Hij heeft het wellicht erg druk als rechter, zij zoekt misschien naar manieren om hun routinieuze be-

staan te intensifiëren. Alleszins, ze ontdekt sm. Na enig aandringen kan ze haar man overtuigen de rol van meester op zich te nemen. In een vorig huwelijk werd ze geslagen, mishandeld, nu wil ze door haar liefhebbende teddybeer van een echtgenoot, met wie ze ondertus-

sen veertien jaar getrouwd is, geslagen worden. Koenraad is lid van de Volksunie. Eerst twijfelt hij of hij haar vrijheid zal dreigen met kluisters en geschreeuw, hetgeen immers fundamenteel in strijd is met het Vlaamse streven naar autonomie, maar hij merkt al gauw dat het zijn vrouw menens is, dat zij er nood aan heeft. Maar in een sm-relatie is niets wat het lijkt. De slavin dwingt de meester de rol van meester op zich te nemen. De meester is met andere woorden de slaaf van zijn slavin, die uiteindelijk de touwtjes in handen heeft. Als er in deze sm-relatie al van een slachtoffer sprake kan zijn, dan gaat het zeker om de rechter die uit liefde voor zijn eigenzinnige vrouw op een verregaande manier bereid is aan haar seksuele fantasieën tegemoet te komen. De rechter maakt de fout om (op bijna christelijke manier) de liefde boven de wet te stellen. Toch besluiten ze, wanneer ze op een mooie dag bij het sm-spel thuis door één van hun kinderen betrappt worden, om op locatie te gaan. De Arousseaus zijn niet alleen liefhebbende echtgenoten, ze zijn ook voorbeeldige ouders: ze willen hun kinderen niet met hun ongewone seksuele voorkeur confronteren. Voortaan zoeken ze sm-clubs op om het spel terdege te spelen. De geneugten van het piercen, het brandmerken en het dichtnaaien van de vagina exploreren ze in kleine kring in gehuurde bungalows en flats. Daar zoeken ze de privacy die hun eigen huis hen niet garandeert.

De scheiding tussen privé en publiek ligt niet altijd op de drempel van de eigen woning. Men wordt van binnenuit van de eigen woning ont-eigend. Het modale huisgezin wordt weliswaar niet door telelizen begluurd, maar niet-

temin op veel krachtiger wijze geïnterpelleerd door de reality show. Het is de televisie die het leven van het gezin aan iedereen laat zien aan de hand van stand-ins. Geen look-alikes, maar live-alikes, doodgewoon en levensecht. Het is een andere gescheiden vrouw die ons leven als gescheiden vrouw in geuren en kleuren vertelt, het is een andere homoseksueel die onze zelfmoordneigingen opbiecht, het is een andere sm-er die de wereld verkondigt waarom wij het nodig hebben geslagen te worden. Het vertrouwde gevoel van plaatsvervangende schaamte bij het bekijken van reality shows is, letterlijk, schaamte om onze plaatsvervanger. Al evenmin als Diana heeft de modale Vlaming recht op een privé-leven, zijn privé-leven moet wekelijks janpubliek gemaakt worden. Maar waar Diana slechts beschikte over een aantal look-alikes die zich af en toe met de nodige *pomp and circumstance* als de Princess of Wales voordeden, zijn de live-alikes van de modale Vlaming op het Vlaamse beeldscherm nog nauwelijks te tellen.

De reality show is één grote ode aan de abmodale Vlaming. Als zij al iets laat zien, dan is het uiteindelijk wel dat 'de modale Vlaming' niet bestaat. Er zijn Vlamingen in alle modaliteiten, en al die modaliteiten verwonderen zich voor het televisiescherm om de rare kwibussen die die andere modaliteiten zijn. Indien we het publiek in *Jan Publiek* als een representatief staal van de bevolking zouden beschouwen, als een poging tot een evenredige vertegenwoordiging van alle mogelijke abmodale Vlamingen, dan zouden we tot de conclusie moeten komen dat 'de modale Vlaming' – het gemiddelde van alle abmodale Vlamingen – zich bijzonder tolerant opstelt tegenover het andere en het vreemde dat hem via de beeldbuis overvalt. 'Het is wel niets voor mij, maar ik vind dat dat moet kunnen indien zij daar allebei mee akkoord gaan,' zo luidt ongeveer één van de meest gehoorde commentaarzinnen op het relaas van de Arousseaus, wanneer zij enkele weken na de voorlopige uitspraak door het Hof van Beroep te gast zijn in de uitzending van *Jan Publiek* van donderdag 23 oktober. (Janpubliek, dat zijn u en ik dus, vermomd als Jan Van Rompaey.) De hoofdredacteur van de krant *De Morgen* is ook van de partij en hij weet dat 'aangezien de vrouw geen klacht heeft ingediend en volledig akkoord ging met de sm-praktijken, is er in dit geval geen sprake van een slachtoffer'. Een rechtzaak zonder slachtoffers, niemand die dat kan bevatten. Prompt wordt het echtpaar dan maar uitgeroepen tot slachtoffer van justitie. De verontwaardiging onder het aanwezige janpubliek is quasi unaniem: ieder mag toch met zijn lichaam doen wat hij wil, zeker? Tatoeages